
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

לשון המקרא - 25145

תאריך עדכון אחרון 22-09-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: הלשון העברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2022

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): עדינה מושבי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: adina.moshavi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שלישי 12:15 - 13:15 או לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נלמד את המאפיינים של הסוגות והתקופות של לשון המקרא: הפרוזה הקלאסית, השירה הקלאסית והארכאית, והעברית המקראית המאוחרת. ייושם דגש על ההבנה של משמעות הפועל בהקשרו וניתוח לשוני של התקבולת בשירה. נערוך השוואות לשפות שמיות צפון-מערביות אחרות מהתקופה המקראית.

מטרות הקורס:

להכיר לתלמידים את לשון המקרא לסוגיה ורבידיה ואת המאפיינים הלשוניים המיוחדים לה, ולהקנות מיומנויות בסיסיות בהבנת טקסטים מקראיים

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להשתמש בתרגומים לועזיים דיגיטליים ככלי עזר בניתוח הלשוני של טקסט מקראי
2. לזהות את צורת הפועל בטקסט מקראי, את מקומו במערכת הפועל ואת המשמעות שלו בהקשר
3. לנתח את המבנה הלשוני של התקבולת בשירה
4. לציין מאפיינים לשוניים המבדילים בין טקסטים קלאסיים ומאוחרים
5. להעריך את התרומה של האוגריתית והכתובות העבריות ללשון המקרא

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית ותרגול בקבוצות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור נושא

- 1 מבוא ללשון המקרא: טקסטים, סוגות ותקופות
- 2 תחביר המשפט בפרוזה המקראית הקלאסית
- 3 - 4 מערכת הפועל הקלאסית: משפטי חיווי
- 5 - 6 מערכת הפועל הקלאסית: משפטי איווי
- 7 - 8 לשון השירה הקלאסית והארכאית
- 9 האוגריתית ולשון המקרא
- 10 דיאלקט ומשלב במקרא ובכתובות אפיגרפיות עבריות מהתקופה הקלאסית
- 11 - 12 לשון המקרא המאוחרת והשפעת הארמית

חומר חובה לקריאה:

1. פסברג, ש', מבוא לתחביר לשון המקרא, ספריית האנציקלופדיה המקראית ל"ו, ירושלים תשע"ט, עמ' 137, 144 - 148, 169 - 170
2. פסברג, ש', מבוא לתחביר לשון המקרא, עמ' 71 - 90
3. טרומר, פ', "כיצד מצויים וכיצד מבקשים בלשון המקרא", חלקת לשון 36 (תשסה-תשסו), 77 - 90
4. קדרי, מ"צ, "התקבולת המקראית מבחינה סמנטית", לשוננו ל"ב, תשכ"ח, 37 - 45
5. כדורי, י', "שירת המקרא - הא כיצד?", בתוך ספרות המקרא: מבואות ומחקרים, כרך א', עורכת צפורה טלשיר, יד בן צבי, ירושלים תשע"א, עמ' 287 - 306
6. גרינשטיין, א', "הספרות האוגריתית", בתוך ספרות המקרא: מבואות ומחקרים, כרך ב', עורכת צפורה טלשיר, יד בן צבי, ירושלים תשע"א, עמ' 495 - 521
7. אחיטוב, ש', "הכתובות העבריות והמקרא", בתוך ספרות המקרא: מבואות ומחקרים, כרך ב', עורכת צפורה טלשיר, יד בן צבי, ירושלים תשע"א, עמ' 471 - 494
8. הורביץ, א', "מוקדם ומאוחר בלשון המקרא: טיבה ואופייה של העברית המקראית המאוחרת", בתוך אסופות ומבואות בלשון: פרקים בעברית לתקופותיה, אסופת זיכרון לשושנה בהט, עו' משה בר אשר, האקדמיה ללשון העברית, ירושלים, תשנ"ז, עמ' 15 - 28
9. פסברג, ש', "לשון המקרא", בתוך ספרות המקרא: מבואות ומחקרים, כרך א', עורכת צפורה טלשיר, יד בן צבי, ירושלים תשע"א, עמ' 87 - 101

חומר לקריאה נוספת:

"מסר במהלך הקורס"

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

- מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
- הרצאה 0 %
- השתתפות 0 %
- הגשת עבודה 0 %
- הגשת תרגילים 0 %
- הגשת דו"חות 0 %
- פרויקט מחקר 0 %
- בחנים 0 %
- אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: